No. 1687 Zaterdag 29 April 1916. 33ste Jaargang

AMIGOE DI CURAÇAO

WEEKBLAD VOOR DE CURAÇAOSCHE EILANDEN

Dit Blad verschijnt elken Zaterdag.
Abonnementsprijs voor Curaçao, Bonaire, Aruba en de Bovenwindsche eilanden per drie maanden fl. 2.— met vooruitbetaling.

BUREAU VAN DIT BLAD
Waterkant No 4, Overzijde.
DRUKKER. B. L. BOGAERS.

Voor het Buitenland per jaar fl. 10.—
Afzonderlijke nummers fl. 0.15.
Prijs der Advertentiën van 1—7 regels f. 0.50; voor elken regel meer 7½ cts.

Onze Begrooting

IN DE

Eerste Kamer.

De beraadslaging wordt geopend.

De heer **van Kol**: Mijnheer de Voorzitter! Curaçao is een kolonie, waarbij men de financieele beschouwingen vrijwel kan ter zijde laten. Hier kunnen wij koloniale mogendheidje spelen op een betrekkelijk goedkoope manier en dan nog wel op vrij groote schaal. Wij bezitten daar rondom de Caraïbische Zee een zestal eilanden, op 1000 K.M. afstand van elkander gelegen, en alles wat van de Nederlandsche schatkist gevraagd wordt, is, dat jaarlijks ongeveer f 60 000 per eiland beschikbaar worde gesteld. Rekent men daar echter bij de kosten van den Gouverneur en van de defensie, dan komt men op een ton per eiland. Hier zou ik Zijn Excellentie willen vragen — heb die vraag reeds vroeger gesteld, maar toen heb ik nooit een bevredigend antwoord ontvangen—: waarom wordt wat de defensie betreft een andere houding aangenomen in West-Indië dan in Oost-Indië? Waarom worden alle kosten der defensie in West-Indië door het moederland gedragen en doet men dat niet in Oost-Indië, ja, gaat men daar — ik kom daar straks bij de behandeling der Indische begrooting op terug — in een m. i. verkeerde en onbillijke richting steeds verder?

Voor het Ministerie moet de kolonie Curaçao wel een kolfje zijn naar de hand. Van den Koloniale Raad daar hoort men weinig, de raden van Politie een soort van vertegenwoordiging, worden in een hoek geduwd, men verneemt nauwelijks wat door hen is verricht; de Gouverneur is bekend voor zijn zuinigheid, het moet dus werkelijk een lust zijn om in den Haag het beheer over die kolonie te hebben. Van tijd tot tijd stijgt er een noodkreet op, men hoort van hongersnood en gebrek, er worden wat aalmoezen verzameld, en men heeft weer eenige jaren rust.

Toch heeft men in Curaçao, ik beken het gaarne, al ben ik niet gemakkelijk te bevredigen, betrekkelijk goed werk gedaan. Volgens een vast plan heeft men er naar gestreefd om hulp te brengen in die schrijnende nooden. Bij het voorloopig Verslag voor de begrooting voor het jaar 1904, is door mij na mijn bezoek aldaar een Nota ingediend, waarin op allerlei terrein tal van maatregelen werden voorgesteld, die werkelijk in die noodlijdende kolonie verbetering konden brengen.

In het Koloniaal Verslag van dit jaar hebben wij daarop een uitvoerig antwoord gekregen, waaruit blijkt, dat bijna al de gegeven wenken ten deele zijn uitgevoerd, of voorbereid, terwijl geen enkel absoluut onmogelijk of verkeerd is gebleken. Een paar punten heb ik echter gevonden waarop ik even de aandacht van den Minister en dus ook van het koloniaal bestuur zou willen vestigen. Een van de grootste rampen die nu en dan deze eilanden treffen is hongersnood en deze wordt in den regel veroorzaakt door gebrek aan water, wat weder te wijten is aan den geringen regenval. Een van de hoofdzaken is het dus precies bekend te zijn met de hoeveelheid water die elk soort van planten in een dergelijk droog klimaat in de verschillende tijdperken van hun groei noodig hebben. En daaromtrent weet men tot op heden in Curaçao feitelijk weinig of niets. Men heeft enkele gegevens van Indië en andere landen, die zoo wel wat het klimaat, als den regenval en den plantengroei betreft, in een geheel anderen toestand verkeeren. Dat is alles en dus verre van voldoende, en moet daarom planmatig worden onderzocht.

In de tweede plaats is er in de wateren van Curaçao een waren rijkdom van visschen; waarom nu niet beter gezorgd voor het conserveeren daarvan? Zeker, er zijn aan dat conserveeren bezwaren en moeilijkheden verbonden, doch laat men niet te snel alle hoop varen? In zulk geval is het immers meermalen gebleken, dat, mits men vol hardt in zijn pogen, een doeltreffende oplossing wordt gevonden. Het zelfde geldt het conserveeren van vruchten; hieraan dient veel meer aandacht te worden gewijd, daar toch de vruchten van Curaçao vanwege het droge klimaat juist bekend zijn om hun geur.

Teleurstelling moet ook verwekken de toestand, waarin de stoomvaartverbinding verkeert tusschen de Bovenwindsche en de Benedenwindsche eilanden. Jarenlang — ik heb zelf eens het genoegen gehad om in een zeilboot 10 dagen lang op de Caraïbische Zee rond te zwalken, men kwam haast niet vooruit,— heb ik aangedrongen op het tot stand komen van een behoorlijke stoomvaartverbinding. Die is er toen gekomen, maar in 1911 heeft zij weder opgehouden. En na dien tijd zijn beide deelen van de kolonie, de Bovenwindsche en de Benedenwindsche eilanden, door geen enkele stoomvaart verbonden, en is het voor hen uiterst moeilijk om met elkander in verbinding te komen. Nu lees ik in de Memorie van Antwoord: „De zaak wordt niet uit het oog verloren;" Die zaak is echter al tal van jaren hangende, en men kan er wel wat meer haast mede maken, door desnoods, als zou het dan ook een klein geldelijk offer eischen, een gouvernementsstoomschip er heen te zenden, zoolang particulieren niet geneigd zijn de verbinding tot stand te brengen.

Treurig is ook de toestand van de haven te Willemstad, doch ik herinner er ditmaal alleen aan hoe onverstandig men in deze is opgetreden. Men is daar begonnen te werken met dure zandzuigers, terwijl er alleen klipsteen moest worden opgeruimd. Wanneer zal toch eindelijk dat betrekkelijk eenvoudige werk, de verbetering van den haventoegang te Willemstad, tot stand komen?

Wat den gezondheidsdienst betreft, lezen wij in de Memorie van Antwoord, dat eerlang een bekwaam deskundige daarvoor zal worden uitgezonden. Die deskundige kan daar goed en nuttig werk verrichten, al zijn de toestanden daar niet zoo ongunstig als in Suriname. Toch is in Curaçao het sterftecijfer nog al hoog, vooral in aanmerking genomen het buitengewoon droge en gezonde klimaat.

In de jaren 1901|1913 was het gemiddelde cijfer der geboorten 30,0, en dat der sterfte 21,5 per 1000, dus beide hooger dan in Nederland; waardoor de toename der bevolking niet meer bedraagt dan 8,5 per 1000 inwoners, tegen ongeveer het dubbele, nl. 16, in Nederland.

Curaçao is een land van landbouw en veeteelt, voor nog heel wat verbetering vatbaar, terwijl de handel meer afhankelijk is van de omliggende landen dan van de toestanden in de kolonie zelf. Nu is er een landbouwdeskundige op de Benedenwindsche eilanden, die daar goed werk verricht heeft en steun verdient, ten einde in dezelfde richting te kunnen voortgaan. Want ook hier moet men zich niet laten terugschrikken door teleurstellingen. Naar de Engelsche Antillen heeft men jaren geleden landbouwdeskundigen gezonden, die echter dachten er weinig goeds te kunnen doen, maar de Engelsche Regeering heeft met de bekende hardnekkigheid, den zonen Albions eigen, doorgezet, en thans heeft daar de landbouw een grooten trap van bloei bereikt op al die verschillende eilanden van zeer onderscheiden klimaat en bodemsoort. Door aanschouwelijk onderwijs zou men echter daarbij heel wat meer nut kunnen stichten onder die negers. Ofschoon uit het verslag van dien landbouwdeskundige blijkt, dat men op de Benedenwindsche eilanden goede resultaten heeft bereikt, acht de Minister blijkens bladz. 3 van de Memorie van Antwoord de aanstelling van zulk een landbouwdeskundige voor de Bovenwindsche eilanden niet noodig, en de argumenten, die hij daarvoor aanvoert, zijn o. a. de volgende. Men vindt zulk een deskundige te Curaçao, d.i. op een afstand van 1000 K.M., terwijl er geen stoomverbinding is en men meerdere dagen noodig heeft om over de gevaarlijke Caraïbische Zee den overtocht te doen. Van bezoek van de Bovenwindsche eilanden van uit Curaçao door dien deskundige kan ook slechts zelden sprake wezen.

Het tweede argument, dat eigenlijk de spuigaten uitloopt, is, dat er ook nog een landbouwdeskundige te Paramaribo zetelt, gelegen op 1700 K.M. afstand van Willemstad, dat is zoover als van Amsterdam naar Napels, en dan komen nog bovenstaande 1000 kilometers daar bij.

Toch zou een landbouwdeskundige op die eilanden goed werk kunnen verrichten, vooral voor St. Eustatius. Subsidieering van particuliere sisalondernemingen is onlangs hier aangenomen en dit zal alleen goede resultaten kunnen afwerpen, bij behoorlijke voorlichting; zoo neen, moet men verdacht zijn op mislukking en verlies van het geld. De katoen kan zeer goed worden, want de vezelsoort is uitmuntend en men zou op dat eiland alléén een oppervlakte van tien tot twaalf maal meer dan thans kunnen bebouwen. Men heeft er de coöperatie ingevoerd; de gezaghebber geeft voorschot op den oogst, ontvangt de katoen in de pakhuizen, verkoopt die op de meest voordeelige wijze en verdeelt de winst onder de belanghebbenden in verband met de geleverde hoeveelheid. Het „to be or not to be" van de katoencultuur is echter afhankelijk van de ziekten, die daarin zoo vaak optreden. Nu heeft men overal, niet het minst in Noord-Amerika, waar de katoen den grootsten rijkdom van het land uitmaakt, met katoenziekten te kampen. Op St. Eustatius heeft men reeds last gehad van mijten en luizen. De luizen zijn gemakkelijk weg te krijgen door besproeiing, maar de mijt, die zich inspuit als de cocon bij den zijdeworm, is door besproeiing niet te bereiken. Zij blijft tusschen de planten en heesters zitten en tot nu toe is er geen goed middel tegen gevonden. Het is dus dringend noodig dat een landbouwdeskundige, tegen goede betaling desnoods, zijn volle kracht hieraan kan wijden. Hij zou er tevens voor kunnen zorgen, dat de katoenvelden nà den oogst beter worden schoongemaakt. De struiken die blijven staan zijn kweekplaatsen voor insecten, en in St. Croix heeft men daarom wettelijk „a closed season", een gesloten seizoen voorgeschreven, waardoor de luizen enz. op het van alle heesters schoongemaakt terrein niet kunnen voortwoekeren en men veilig katoen kan planten met minder gevaar voor ziekten en kwalen. Dezelfde deskundige zou dan een zorgvuldig onderzoek kunnen instellen naar de beste plantwijdte, naar de meest voordeelige bemesting en dergelijke zaken meer, ook door het beproeven van geheel nieuwe cultures aldaar.

Een tweede hoofdmiddel van bestaan voor die eilanden is de *veeteelt*. In 1908 is door mij reeds de noodzakelijkheid betoogd van het oprichten van een modelboerderij, maar de toenmalige Minister achtte dit niet noodig. Men zou zoo doende naar het beste veevoeder kunnen zoeken, het beste gras vooral. Men zou coöperaties voor de zuivelbereiding (thans nog uiterst gebrekkig) kunnen oprichten, waardoor men de krachten zou kunnen samenbrengen en meer voordeel behalen. Hulp en voorlichting van Regeeringswege is daarbij noodig. Op Aruba, waar de meeste grond in handen van de Regeering was, heeft men deze klakkeloos weggeschonken, soms tot stukken van 30 tot 40 H. A. te gelijk, ten gevolge waarvan nu veel kleine landbouwers geen veegrond meer kunnen krijgen en waarter missen voor hun vee. In de Memorie van Antwoord van het vorige jaar hebben wij gelezen, dat „een commissie was ingesteld tot verbetering van het vee". Ik had gehoopt in de Memorie van Toelichting of in het Koloniaal Verslag hier van iets naders te hooren, maar het blijkt nu, dat men ook hier weer, zooals gewoonlijk, blijft treuzelen, totdat er over enkele jaren wellicht in het geheel geen commissie meer zal noodig wezen, omdat er geen vee meer is. Uit Bijlage GG van het Koloniaal Verslag blijkt immers, dat in 1904 het aantal paarden is achteruitgegaan met 40 pct., het aantal ezels met hetzelfde, het aantal runderen met 29 pct., het aantal geiten met 25 pct., het aantal varkens met 45 pct. en het aantal schapen zelfs met 52 pct. De helft van het aantal schapen is dus in vijf jaren verdwenen. Wanneer er dus niet spoedig verbetering wordt gebracht, zal het verbeteren van den veestapel de moeite niet meer waard wezen.

Meer en nieuwe cultures zijn noodig en niet onmogelijk te achten; de nijverheid wordt gelukkig een weinig aangekweekt. Telkens is er een opflikkering en verbeteren de economische toestanden en dan komt er weer een tijd van ellende, om weer spoedig voor herstel plaats te maken. Curaçao, de noodlijdende kolonie bij uitnemendheid, heeft blijkbaar een taai leven. Kort geleden was de toestand er treurig, doch op dit oogenblik schijnt er weder eenige verbetering gekomen. Door den oorlog is handel en scheepvaart

---

BOVENWINDSCHE STEMMEN.

X.

St. Martin ligt lang zoo afgezonderd niet, als men wel zou denken. Men behoeft zich heusch niet te gaan verbeelden van de overige beschaafde wereld te zijn afgesneden; men leeft er midden in.

Vooreerst heeft men dagelijks verkeer met het Fransche gedeelte, dat wederom in verbinding staat met St. Barths en Guadeloupe. Dan is er geregeld vaart op St. Kitts en de Hollandsche eilanden. De Europeesche en Amerikaansche mail worden meermalen op St. Martin eerder ontvangen dan op Curaçao.

Dank zij de vriendelijke welwillendheid van den HoogEdelGestr. Heer Gezaghebber A. J. C. Brouwer, kwamen we al heel spoedig volledig op de hoogte van het oorlogsnieuws. Bijna dagelijks ontvingen we inzage van *The St. Kitts-Nevis Daily Bulletin*. We vonden den Engelschen Kabel heel wat meer mededeelzaam dan zijn Franschen collega op Curaçao, en ook meer zakelijk. Meer feiten en minder beschouwingen.

Maar ter zake.

Het Nederlandsch Gedeelte van St. Martin telt ternauwernood 3300 menschen, de straten zijn daar dus niet zoo druk als te Londen. Toch is er wel eenig vertier. Herhaaldelijk hoort men rijtuigen voorbijrollen van voorname ingezetenen, die op de plantages wonen en een bezoek komen brengen bij familie of vrienden in de stad. Iederen morgen zagen we een tamelijk grooten melkwagen van buiten komen. Die wagen stond vol met kisten, waarin de flesschen melk rondgezonden worden. Ook versche boter is er geregeld te krijgen.

Toch kan men niet zeggen, dat de bevolking van St. Martin een landbouwende bevolking is. De landbouw, zoowel als de zuivelbereiding en veeteelt, blijft te veel in de handen van een enkeling. En dat is heel erg jammer.

Het economische leven op St. Martin is van al te geringen omvang. Het eiland brengt te weinig op om zijn eigen bevolking een bestaan te verzekeren. Sinds jaar en dag trekken de veldarbeiders er op uit naar Sto. Domingo, en de nettere jongelui naar New-York.

Of het mogelijk zal wezen daarin eenige verbetering te brengen?

Of er ooit zooveel welvaart kan gebracht worden, dat de menschen er kunnen leven en hun Koloniaal Bestuur zelf bekostigen?

De bronnen van bestaan zijn allereerst de zoutpannen. Maar, ook al weer in handen van te weinig menschen. Daarbij is er gebrek aan bedrijfskapitaal, zoodat ze nu geheel en al stil liggen.

Kan het Gouvernement daar iets in verbeteren?

Misschien wel.

Op het Fransche Gedeelte moet de concessionaris jaarlijks een vast bedrag betalen, of hij zout uitvoert, of niet.

Op het Hollandsch Gedeelte behoeft slechts een kleinigheid betaald te worden voor werkelijk uitgevoerd zout.

Is er weinig verkoop van zout, dan zal de concessionaris natuurlijk eerder op het Fransche Gedeelte gaan werken dan op het Hollandsche. Als hij in *Great Bay* stil ligt, kost het hem toch niets, maar op *Marigot* moet hij altijd betalen. Hij zal derhalve zijn best doen het eerst dat jaargeld er uit te halen. Dat jaargeld is hem een prikkel tot werken.

Over een paar jaar moet de concessie hernieuwd worden; een prachtige gelegenheid eens te overwegen, of er niets gedaan kan worden om de groote zoutpannen van St. Martin meer productief te maken. Die uitgestrekte zoutpannen kunnen aan vele handen werk verschaffen, dat dan niet buitenslands behoeft gezocht te worden.

Zoo kinderarbeid bij de exploitatie wordt vermeden, zal er ook meer zegen rusten op het bedrijf. Met veel goeden wil en een weinig overleg is ook aan dat euvel te ontkomen, zonder dat de onkosten al te hoog oploopen. De pannen liggen op St. Martin heel wat dichter bij zee dan de meeste pannen hier op Curaçao. Een flinke ossenwagen vervoert in eens, wat honderd kinderen nog niet kunnen dragen.

De kinderen behooren op school en niet op karwei.

Wat men den kinderen wel mag leeren?: hoedenvlechten. Hoedenbreien is licht handwerk, dat ze al spelende leeren, en waarmee ze in later leven aardig wat verdienen kunnen.

De hoedenindustrie is op St. Martin nog ver van haar vollen bloei. Hoe dikwijls wij ook de straten van Philipsburg door wandelden, nimmer zagen we vlechtende vrouwen, zooals men dat hier op Curaçao kan zien in de stad zoowel als buiten. Daar kan en moet veel meer gedaan worden voor de algemeene appreciatie dezer nijverheid.

De jonge meisjes leggen zich liever toe op Spaansch Werk.

vaart genekt; de afzet van phosphaat is gestremd, ook die van divi-divi belemmerd; de levensmiddelen zijn er duur geworden. Divi-divi werd vroeger bijna alléén uitgevoerd naar Duitschland, in Nederland werd zij zoo goed als niet gebruikt. Ik heb toen inlichtingen ingewonnen bij den heer van Gijn, directeur van de Rijksleerschool voor schoenmakers te Waalwijk, en deze meende, dat men op Bonaire beste peulen bezat met een goed looistofgehalte van 45,9 pct., die, mits zorgvuldig geoogst en gedroogd, en liefst met contrôle op den uitvoer, een goeden afzet zullen vinden. Door het extraheeren daarvan ter plaatse zou op het transport een groote bezuiniging worden verkregen. Dat kan, wat vroeger naar Duitschland ging en thans met veel succes naar Holland wordt vervoerd — ik meen, dat er in den laatsten tijd 100 ton van 1000 K.G. alleen naar Amsterdam zijn gezonden —, een bron van inkomsten voor de kolonie worden; aldus zal de divi-divi cultuur, deze boom, welke bij uitnemendheid geschikt is om daar in dat droge klimaat te worden geteeld, krachtig worden bevorderd.

De hoedenvlechterij, waarop ik in 1903 heb aangedrongen, heeft bereids schitterende resultaten opgeleverd. Wanneer men een normaal jaar neemt, bijv. 1912 toen de oorlog nog niet zijn invloed deed gelden en men houdt geen rekening met de steenkool, dat feitelijk slechts een doorvoerartikel is, dan blijkt, dat met den uitvoer van hoeden het inderdaad verrassend cijfer bereikt werd van 81,5 pct. van den totalen uitvoer. Jammer genoeg geldt het hier een modeartikel en worden op het oogenblik alleen de goedkoope soorten van f 3.90 per dozijn verhandeld, waardoor de vlechtsters en vlechters slechts een uiterst schamel loon kunnen verdienen. Van alle inwoners, die op Curaçao een beroep uitoefenen, zijn niet minder dan 28 pct. hoedenvlechters, terwijl in deze landbouwkolonie slechts 20 pct. tot de landarbeiders behooren. Zou nu niet door machinerieën de handenarbeid kunnen worden verbeterd en van Regeeringswege reclame kunnen worden gemaakt voor de Panama's, zoodat voor dit artikel een betere afzet en hoogere prijzen worden verkregen? Curaçao heeft behoefte aan nog meer nieuwe industrieën. Zoo wensch ik in de aandacht te vestigen — wat in 1915 reeds is gebeurd, maar waarover men toen is heengegleden — op iets, waarop in de „Amigoe van Curaçao" door den priester Euwens is gewezen.

Het moet erkend worden, dat in Curaçao de economische vooruitgang in menig opzicht te danken was aan de hulp van Katholieke priesters, die met groote toewijding daar steeds werkzaam waren. Een van de voornaamste leiders op dit gebied was genoemde Pater Euwens, die er op gewezen heeft, dat de cactus, de zoogenaamde „Cadoesjen", die men overal langs de verkeerswegen vindt, zeer geschikt is o.a. om er papier uit te bereiden, veekoeken, alcohol, pannen, linoleum, ja zelfs suiker. Indien men er nu toe overging den raad, door dien pater gegeven, te volgen en deze cactussoort alom op de kale heuvelhellingen ging planten, terwijl er dan tevens een deskundige moest wezen, die in een klein laboratorium allerlei onderzoekingen deed over de wijze om uit deze plant de meeste voordeelen te trekken, dan zou in die richting ook weer een flinke sprong voorwaarts kunnen worden gedaan.

Ook — en hier sta ik tegenover een enkelen mijner geestverwanten aan de overzijde — wat het onderwijs betreft, kan veilig — de omstandigheden in aanmerking genomen en zijn eischen niet onbillijk hoog stellende in verband met de kosten — een woord van dank aan de Katholieke geestelijkheid worden uitgesproken. Op het oogenblik zitten er — en dit is grootendeels aan hun bijzonder onderwijs te danken — 11.5 pct. van de inwoners op de schoolbanken, terwijl dit percentage in Nederland, dat toen deze natuurlijk een grooten voorsprong heeft, slechts 16,5 pct. bedraagt. De kosten van het onderwijs zijn er laag.

De bevolking is trouwens zeer vatbaar voor ontwikkeling; van alle negers der Antillen zijn die te Curaçao voor verdere ontwikkeling het meest geschikt. Alleen worden zij, naar ik vrees, op school wel wat te veel geplaagd met de Hollandsche taal, waaraan zij in de practijk weinig of niets hebben. Op de Benedenwindsche eilanden wordt bijna uitsluitend Papiëmentsch gesproken en op de Bovenwindsche Engelsch, zoodat men het Hollandsch, dat op school wordt geleerd, al zeer spoedig heeft vergeten en het niet meer gebruikt. Ik meen dus, dat het een soort plagerij is den negers een taal te laten leeren, die zij later toch weer snel vergeten. Het schoolverzuim is groot. Daarom werd er door mij in 1914 reeds in het Voorloopig Verslag op gewezen en in de Memorie van Antwoord werd daarop ook gereageerd, dat moest worden aangedrongen op leerplicht, op schoolvoeding en op beperking van den kinderarbeid.

In 1914 werd mij geantwoord, dat men hieromtrent „met den Gouverneur van gedachten had gewisseld". Heeft nu in die 24 maanden de gedachtenwisseling nog altijd tot niemendal geleid?

Dan de rechtspraak op de Bovenwindsche eilanden, waaromtrent in de Memorie van Antwoord wordt gezegd, dat „indien deze onvoldoende mocht blijken zij verbeterd zou worden."

Wie moet daarover echter beslissen?

Hoe zal men hier aan het Departement daarvoor de gegevens krijgen, wanneer geen onderzoek wordt ingesteld? En op welke wijze zal men dan verbetering brengen? Mag ik eens een enkel feit noemen uit den laatsten tijd? Enkele maanden geleden hebben twee moorden plaats gehad op St. Eustatius en de beide personen, die volgens den algemeenen indruk schuldig daaraan waren, zijn eenvoudig in appèl vrij gekomen door een gebrek in den vorm van het vonnis.

Zou het niet eenvoudiger zijn een omgaand rechter aan te stellen, die de eilanden om beurten bezoekt, en dus de gezaghebbers, die niet de opleiding daarvoor hebben gehad en vaak voldoende geschiktheid missen om als rechter op te treden, van de rechtspraak ontlast, zoodat er beter en meer afdoend recht wordt verkregen?

Wat de decentralisatie betreft, wijs ik er op, dat de Koloniale Raad er is voor Curaçao en de andere eilanden, maar het ligt voor de hand, dat de leden, zonder uitzondering van Curaçao afkomstig, meer oog hebben voor de belangen van het eiland dat zij bewonen, dan voor die van de verder gelegen eilanden, welke zij niet kennen, en waar geheel andere toestanden heerschen, waar geheel andere menschen wonen, waar een andere taal wordt gesproken en waar andere gewoonten voorkomen.

Het zou wenschelijk zijn te trachten daarin verbetering te brengen, en dat kan op zeer eenvoudige wijze, zonder dat er eenige uitgaaf mede gemoeid is. Laat men de groote bevoegdheden, die, zooals de Minister zelf erkent bij het regeeringsreglement aan de raden van politie zijn gegeven, in de practijk tot werkelijkheid maken. Dit is nu niet voldoende het geval. Op St. Martin bijv. bestaat een ouderwetsche regentenheerschappij. Men behoeft maar kennis te nemen van de namen van besturen en de ambtenaren; en voortdurend komen dezelfde namen terug.

In het eenige blad op de Bovenwindsche eilanden de *St. Martin's Day*, wordt er over geklaagd, dat de gelden gebruikt worden naar het persoonlijk goedvinden van den gezaghebber, terwijl alle opmerkingen van de raden van politie, die het recht hebben zich daarin te mengen, eenvoudig op zijde worden geschoven.

Een gewenschte verbetering — die in een oogwenk ware door te voeren — zou ook zijn, dat de verkiezingen voor de raden van politie in het geheim plaats grepen. Zoolang dat niet het geval is, hebben de menschen de wraak van anderen te vreezen als bekend wordt hoe zij gestemd hebben.

Ten slotte de opmerking, dat het budget van deze kolonie Curaçao klein is; de uitgaven bedragen ruim 1 millioen: de inkomsten ongeveer 7 ton, waarbij komt een subsidie van f 350.000 uit de schatkist van het moederland. Met dit kleine offer kan heel wat goeds worden gedaan.

In de laatste jaren is men, zij het een beetje langzaam, in de goede richting voorwaarts gekomen. Ik hoop, dat men aldus zal voortgaan en er in zal slagen een van de meest noodlijdende kolonies ter wereld uit zijn nooden op te heffen en tot meerdere welvaart te brengen dan tot heden nog haar deel was.

De heer **Pleyte**, Minister van Koloniën: Mijnheer de Voorzitter! De geachte afgevaardigde heeft zijn belangrijke redevoering ingeleid met het vermoeden uit te spreken, dat het voor hem, die de moederlandsche regeering vormt, wel een lust moet zijn om zich bezig te houden met de kolonie Curaçao.

Het doet mij genoegen den geachten afgevaardigde te kunnen tegenvoeren, dat hij daarin den spijker op den kop heeft geslagen.

Want inderdaad, al is Curaçao een kind geweest van vele zorgen, in Curaçao hebben wij vooral in de laatste jaren nog al het een en ander tot stand kunnen brengen; wij hebben daar met onze politiek in de laatste jaren nog al succes gehad.

Het is voor mij bijzonder moeilijk om de belangrijke redevoering van den geachten afgevaardigde, die over allerlei onderwerpen heeft geloopen, op dien voet te volgen, maar ik zal de vrijheid nemen mij in gedachten te verplaatsen naar Curaçao, en mij in de eerste plaats voor te stellen dat ik de St. Annabaai binnenvaart.

Welnu, dan wordt mijn oog dadelijk getroffen door de maatregelen, welke genomen worden om den mond van die baai te verbeteren.

De geachte afgevaardigde heeft straks eenige critiek daarop uitgeoefend; tot die critiek had hij inderdaad eenig recht; maar ik heb het groot genoegen gehad om mij omtrent de verbetering van de St. Annabaai te kunnen verstaan met het geacht lid van deze Kamer, prof. Kraus, die in zoover de superintendentie over het werk voert, dat hij mij de middelen aan de hand doet die er toe zullen kunnen leiden, dat de verbetering van de havenwerken aan de Sint Annabaai spoedig haar beslag krijgt. De geachte afgevaardigde heeft volmaakt gelijk, dat er vroeger een zandzuiger is aangeschaft, terwijl men er klippen en koraalsteen heeft moeten verwijderen. Er is al meer over geklaagd; eerst heeft men er zich vroolijk over gemaakt; *bis repetita placent*, zegt de geachte afgevaardigde misschien, maar het argument is oud en kan niet dienen om de tegenwoordige Regeering op de vingers te tikken.

Het gaat met de verbetering van de Sint Annabaai langzaam, maar wij willen hopen, dat het ook zeker gaat. Op het oogenblik — dit is het laatste wat ik met prof. Kraus heb gesproken — scheen het niet raadzaam op grond van de proeven, op Curaçao genomen, en die prof. Kraus zoo welwillend is geweest bij te wonen, een andere werkwijze in te voeren dan is gevolgd. De ingenieur van der Breggen, die er eenige maanden geleden is heengezonden, verricht er zeer goed werk en wij willen hopen, dat, als hij geheel met den toestand vertrouwd is, het werk kent en precies weet wat er gedaan moet worden, hij de middelen zal weten aan te wenden om een behoorlijk resultaat te verkrijgen.

Wanneer men nu de Sint-Annabaai doorvaart en in het Schottegat aanlandt, wordt het oog dadelijk getroffen door een groote verandering, die in de laatste jaren heeft plaats gehad. De firma Maduro heeft op een schiereilandje, dat in het noordelijkste gedeelte van het Schottegat gelegen is, een grooten steiger gebouwd, een steiger waar groote pakhuizen achter worden aangelegd, om de verschillende schepen, die de haven van Curaçao in de laatste jaren in steeds ruimer mate bezoeken, van de noodige kolen te kunnen voorzien. Het kolenbedrijf op Curaçao — het is inderdaad een transitobedrijf — heeft een groote vlucht genomen, en het gevolg is geweest dat thans tal van personen, die vroeger liepen te lanterfanten, thans bij het voorzien van schepen met kolen een stukje brood verdienen.

Daarnaast verrijst binnenkort een groote petroleumfabriek. Die Bataafsche Petroleummaatschappij heeft op groote terreinen aan het Schottegat de hand aan den ploeg geslagen. Er wordt daar een groote raffinaderij gebouwd, die de grootste ter wereld zal worden. De petroleum uit Zuid-Amerika en de vindplaatsen, die in de buurt gelegen zijn, wordt naar Curaçao gebracht. en Curaçao zal, wil men hopen, mettertijd worden de groote haven die de schepen, welke door het Panamakanaal gaan, van vloeibare brandstof zal voorzien. Dit is voor Curaçao een zeer verblijdend teeken.

De geachte afgevaardigde heeft er te recht op gewezen dat de gezondheidstoestand op Curaçao zeer veel te wenschen heeft overgelaten. Het is van algemeene bekendheid dat er ook van de zijde van het buitenland over geklaagd is, dat de gezondheidstoestand in een havenplaats als Curaçao zóó ongunstig is dat men er van af zou moeten zien de schepen die haven geregeld te doen bezoeken. Het doet mij genoegen dat de geachte afgevaardigde, die nog al een enkel woord van critiek in het midden heeft gebracht, zijn bevrediging heeft uitgesproken, dat binnenkort een vakman naar Curaçao zal worden gezonden. Op het oogenblik is onderweg daarheen een hoofdinspecteur van de volksgezondheid hier te lande om in die richting voorbereidingen te treffen, en het zal niet lang duren of ook dr. Waterman zal naar Curaçao gaan om de verbetering der gezondheid in studie te nemen en naar wij hopen spoedig tot een gunstig resultaat te brengen.

Het zegt vanzelf: wanneer men in Curaçao is aangeland, ziet men al spoedig eenige soldaten langs de haven loopen en vraagt men zich af: wie betaalt die? Mijnheer de Voorzitter! Die worden gebracht ten laste van de Staatsbegrooting. Nu vraagt de geachte afgevaardigde: hoe komt het dat de kosten van het leger, de defensie van Suriname en Curaçao, komen ten laste van de Staatsbegrooting en dat zulks met opzicht tot Indië niet geschiedt? De plausibele reden is dat in het Regeeringreglement van Suriname en Curaçao staat, dat de Staat der Nederlanden vooralsnog zal voorzien in de defensie van Suriname en Curaçao. Men moet ook wel opmerken, dat, als men het gebied van Nederlandsch-Indië gaat vergelijken met dat van Curaçao, er nog al eenig verschil bestaat. Als men zich tot taak stelt in Nederlandsch-Indië de verschillende rassen en volken tot één gemeenebest te vereenigen, dat ze moeten zorgen, dat dat gemeenebest, wil het zelfstandig zijn, mettertijd voor die zelfstandigheid zal kunnen opkomen. Vele redenen pleiten er daarom voor om in Nederlandsch-Indië in een geheel andere richting te sturen dan in Suriname en Curaçao en maatregelen te nemen opdat de bevolking zelf aan de defensie zal kunnen deelnemen. Trouwens, de geheele scheiding van de financiën van Nederland en van Nederlandsch-Indië maakt het gewenscht dat in verschillende behoeften van Nederlandsch-Indië met Nederlandsch-Indisch geld wordt voorzien.

De geachte afgevaardigde heeft lang stilgestaan bij de verschillende maatregelen die voor de verbetering van den landbouw zullen moeten worden genomen. Het doet mij groot leed, dat ik op het gebied van de entomologie geheel leek ben, zoodat ik den geachten afgevaardigde niet kan volgen in zijn beschouwingen over de wenschelijkheid om ter wille van de bestrijding der luizen- en mijtenplaag een persoon uit te zenden. Ik wil echter wijzen op enkele gunstige verschijnselen die men op Curaçao heeft kunnen waarnemen. Sprak de geachte afgevaardigde over den export van dividivi, die vroeger jaren naar Hamburg ging en thans grootendeels naar ons land gaat, ik kan de verblijdende mededeeling doen, dat Amerikaansche kapitalisten zich bereid schijnen te hebben verklaard een naamlooze vennootschap op te richten, die zich meer in bijzonder zal wijden aan de verbetering van de dividivicultuur op Curaçao en pogingen zal aanwenden om den aanplant van dat gewas te bevorderen. Nu heeft de geachte afgevaardigde te recht gezegd, dat men in een landbouwkolonie het grootste belang heeft bij bevloeiing en het dus op den weg der Regeering kan liggen de bevloeiingstoestanden daar zoo goed mogelijk te maken. Het is mij weer aangenaam te kunnen mededeelen dat op dit gebied verschillende maatregelen met goeden uitslag zijn genomen.

Sinds eenigen tijd heeft men op Curaçao een landbouwkundige, die desnoods kan worden bijgestaan door de personen die in Suriname aan het hoofd van het Departement van den Landbouw staan. En nu moge de geachte afgevaardigde zeggen, dat Suriname en Curaçao even ver van elkander liggen als Amsterdam en Napels — ik heb dat niet nagerekend, maar ik neem het op gezag van den geachten afgevaardigde gaarne aan — als men iemand noodig heeft komt het niet op een paar dagen aan en zulk een persoon kan in een paar dagen op Curaçao komen om een plan op te maken of uit te werken. Aan het Departement van den Landbouw zitten personen die dagelijks met den landbouw in contact zijn en aanstonds kunnen zien welke nooden heerschen en in hoeverre daaraan is te gemoet te komen.

Een paar jaar geleden hebben wij een deskundige naar Amerika gezonden om een studie te maken van het dry farming systeem. Ook is het bekend dat men dammen is gaan aanleggen om het neervallend regenwater plaatselijk te verzamelen, hetgeen noodig is voor den wasdom van de planten. Op dit oogenblik overwegen een paar vooruitstrevende mannen of het mogelijk is op Curaçao een vallei, die zich daar bevindt, tot een groot waterreservoir te bestemmen, dat het eiland geheel of ten deele ook van het noodige bevloeiingswater ten behoeve van den landbouw kan voorzien.

Ik geloof hiermede eenigermate uitgepraat te zijn wat betreft de mededeelingen welke ik over Curaçao zou kunnen doen. Wilde ik mij even begeven naar de Buitenbezittingen, naar de Bovenwindsche eilanden, dan zou ik daarvoor een schoener noodig hebben en ik kan mij begrijpen, dat voor den geachten afgevaardigde, bekend lijder aan zeeziekte als hij is, een dergelijke

---

Te verklaren en te begrijpen is dat. Het is fijner en voornamer en volgt meer de kunstzinnige neiging eener jonge dame.

Spaansch kantwerk behoort echter tot de luxe-artikelen. Een verkoop in 't groot bestaat daar niet van. Alleen van tijd tot tijd kan men een stukje plaatsen.

Hoe hooger het kantwerken wordt opgevoerd, hoe liever het ons is; hoe meer er mee verdiend wordt des te beter. Maar men behoeft daarom het hoedenvlechten toch niet achterwege te laten.

Het hoedenvlechten moet niet beschouwd worden als een nuttige en aangename tijdpasseering voor jonge dames, zooals het kantwerk meer is, maar als een middel van bestaan voor allen, als een industrie voor iedereen, als een huisnijverheid voor het geheele volk, als een machtige factor om de al te groote emigratie tegen te gaan. Het hoedenvlechten mag niet beperkt blijven tot de schoolkinderen alleen, het moet meer algemeen worden, als een groote bron van inkomsten voor stad- en buitenbevolking.

Het Koloniaal Bestuur heeft een uitstekend werk verricht met vier jonge dames van St. Martin gelegenheid te geven tot volledige opleiding in het hoedenvlechten. Zij hebben allen het hoogste Diploma behaald en geven nu onderricht aan de verschillende scholen.

Dat nu personen van invloed op St. Martin medewerken om algemeen belangstelling te wekken voor deze industrie, zoodat het onderricht ook kan worden uitgestrekt tot de volwassenen.

De natuur op de Bovenwindsche eilanden is rijker dan op de Benedenwindsche. Armoede lijden, bij voldoende regen, zal wel uitgesloten zijn. De menschen hebben er altijd te eten. Maar we zouden zoo gaarne eenig meerder werk onder de bevolking brengen om te voorkomen, dat ze wegtrekken naar het Buitenland. En daartoe kan de hoedenindustrie medehelpen.

Een zeer groote moeilijkheid bij de verwezenlijking van dit ideaal is de groote afhankelijkheid van Curaçao.

Het vlechtmateriaal moeten ze daar van hier ontvangen, ook zijn zij bij afzet van hun hoeden wederom hoofdzakelijk op Curaçao aangewezen.

De Leider der hoedenvlechterij in de Kolonie, de Heer H. J. Cohen Henriquez, heeft bij ondervinding gezien, wat een moeite het kost om deze volksnijverheid in goede banen te leiden. We zijn overtuigd, dat op zijne volle medewerking gerekend kan worden, waar het de algemeenmaking betreft, ook op de Bovenwindsche eilanden, eener volksindustrie van zulk een hooge sociale beteekenis als de hoedenvlechterij.

In den beginne zal daadwerkelijke steun niet mogen uitblijven. Goed stroo en vlugge verkoop van gemaakte hoeden, moet er wat animo in brengen.

Wie weet, of de nauwe relatie met Sto. Domingo voor St. Martin niet zeer veel de ontwikkeling der hoedenindustrie in de hand werkt.

Vroeger gingen de hoeden van Simpsonsbay naar de mijnwerkers van Connetâble. Waarom zouden de vlechtsters nu niet hare hoeden kunnen leveren aan de suikerrietsnijders van Sto. Domingo? Daar werkt wel 'n 1000 man van St. Martin, Fransch en Hollandsch gedeelte samen. Wat een prachtige hoedenmarkt onder eigen volk!

Had de heer Henriquez maar eens tijd om de vereischten van die veldhoeden na te gaan en ze te introduceeren op Sto. Domingo.

Misschien was voor die hoeden ook wel Dominikaansch stroo te betrekken voor St. Martin. Dan werden ze daar geheel onafhankelijk van ons, voor wat vlechtmateriaal en afzetgebied betreft.

Kwam er toch maar een stoombootje of flinke motor-schoener tusschen onze eilanden, dan kon de algemeene leiding van een centraal punt uit, vlugger de verschillende deelen onzer Kolonie bereiken.

We begrijpen volkomen de groote moeilijkheden thans daaraan verbonden.

Maar we hopen, dat deze toch niet al te zeer zullen afschrikken.

(*Wordt vervolgd*).

Pr. fr. R. J. C. Wahlen

reis per schoener alleronaangenaamst is. Het kan op den weg van de Regeering liggen om zulk een reis per schoener die ettelijke dagen duurt te verkorten. De plannen daartoe zijn en blijven in overweging. Wat is met de stoomvaartverbinding gebeurd? Men heeft een paar jaren geleden een schip gecharterd van een Deensche Maatschappij, maar die onderneming stelde het niet langer beschikbaar. Men heeft toen plannen gemaakt voor den bouw van een eigen scheepje, dat de stoomvaartverbinding zou onderhouden. Dat is gebouwd te Rotterdam, maar dat is een mislukking geweest. Men heeft zich met de plannen vergist en wanneer dat schip op de Caraïbische zee ging, duikelde het als het schip in het bekende gedicht van den Schoolmeester. Er was geen ree mee te bezeilen, en het einde is geweest, dat het van de hand is gedaan aan de kolonie Suriname, waar het op zeer practische wijze in gebruik is. En zoo hebben wij nog niet in een stoomvaartverbinding kunnen voorzien.

Toen ik optrad heb ik mij in verbinding gesteld met iemand in Amsterdam, die van de scheepvaart in de Caraïbische zee goed op de hoogte is en heb den Gouverneur verzocht mij een lijst van gegevens te verschaffen, waaraan een schip moet voldoen, dat daar moet varen. Ik heb die gegevens gekregen en van ter zake kundige personen, die in Curaçao bekend zijn, den raad gekregen een schip te charteren. Ik heb mij daarvoor veel moeite gegeven, maar al mijn pogingen heb ben gefaald.

Nu vraagt de geachte afgevaardigde er een gouvernementsschip heen te zenden. Maar zulk een schip heb ik niet; er zijn er niet eens voldoende voor den dienst in Indië. Wij zijn druk bezig met den aanbouw van schepen voor Indië, waarheen dezer dagen weer een schip gaat. De werven zijn propvol, en het is onmogelijk hier zoowel als in het buitenland een schip op stapel te zetten, ook onmogelijk er een te charteren. Wij zullen ons voorloopig dus met de zeilverbinding moeten tevreden stellen. Ik kan den geachten afgevaardigde echter mededeelen, dat ik eenige dagen geleden het uitzicht heb zien gloren om de hand te kunnen leggen op een paar scheepjes, die voor den stoomvaartdienst in de kolonie uitstekend geschikt zouden kunnen zijn.

Nog een enkel woord over den landbouw op de Bovenwindsche eilanden. Het komt mij voor, dat wanneer de landbouwkundige van Curaçao op geregelde tijden een inspectiereis gaat maken, hij met eenige dagen verblijf op de Bovenwindsche eilanden, misschien door een verblijf van een paar weken, veel goed kan doen.

Naar aanleiding van hetgeen de geachte afgevaardigde gezegd heeft omtrent de rechtsbedeeling op de Bovenwindsche eilanden, wil ik ronduit verklaren, dat ik mij tot nu toe daarmede niet het hoofd heb gebroken. Ik meende, dat die zaak in orde was, maar de geachte afgevaardigde heeft zeker goede redenen wanneer hij zegt van niet. Voor zoover de geachte afgevaardigde verschillende punten heeft te berde gebracht, die ik niet in mijn rede heb kunnen betrekken, kan hij de verzekering aanvaarden, dat ik uit het stenographisch verslag er met de noodige aandacht kennis van zal nemen en het Gouvernement van Curaçao met zijn desiderata, voor zoover ik het er mede eens ben, op de hoogte zal stellen.

De beraadslaging wordt gesloten. Het wetsontwerp wordt zonder hoofdelijke stemming aangenomen.

DE OORLOG.

Nederland heeft dagen doorleefd van geweldige spanning. De Regeering was gewaarschuwd en wist van welke zijde het gevaar dreigde. Maar de bevolking bleef onkundig van dit geheim der diplomatie, zag alleen aan de toebereidselen der Regeering, dat de toestand critiek was en ging natuurlijk aan 't gissen van alle mogelijkheden, welke tot waar schijnlijkheden werden vergroot, omdat men rondtastte in volslagen onzekerheid.

De feiten gaven, anders wel aanleiding tot hevige opwinding.

Geheime vergaderingen van Ministerraad en Kamers, veelvuldige bezoeken, over en weer, van den Engelschen en Duitschen Gezant, en onzen Minister van Buitenlandsche Zaken. Weigering van verlof voor de Paaschdagen, oproeping van nieuwe lichting, ontruiming der handelskade te Rotterdam en Amsterdam en van verschillende groote openbare gebouwen.

Samentrekking der troepen aan Duitsche en Belgische grens.

Dit alles geleek veel op een voorbereiding tot den oorlog, vooral nu daar nog de officieele verklaring van den Minister-President bij kwam, dat alle gevaar nog niet voorbij was.

De geheimen der diplomatie zijn ook ons onbekend.

Maar we kunnen verband leggen tusschen de gebeurtenissen, ofschoon we volstrekt niet zeker zijn, dat dit verband ook werkelijk bestaat.

We zien aanleiding tot de spanning in Nederland in de aanzegging langs diplomatieken weg van wat er zou gaan gebeuren in België.

Van het begin van den oorlog af, was het bekend, dat een treffen tusschen Engeland en Duitschland in België voor Nederland gevaar opleveren kon.

De Schelde biedt zoo gemakkelijk doorgang aan troepen en schepen. Zou Engeland geen poging wagen de Schelde te forceeren? Zal Nederland die poging kunnen stuiten?

En als het tot een vechten komt in Belgenland zal Nederland dan kracht genoeg hebben om terugtrekkende troepen te ontwapenen en te interneeren?

Nederland zit als tusschen twee vuren en heeft altijd te duchten, dat bij schending der neutrali eit langs ééne zijde, van de tegenovergestelde zijde onmiddellijk een dergelijke poging zal ondernomen worden, quasi om ons te helpen.

Tot deze beschouwing zijn wij gekomen door de kabelberichten over een nieuwe opleving van actie in België.

Maandag 24 April hebben verschillende Engelsche oorlogsschepen Zeebrugge gebombardeerd en de batterijen van Heyst, Blankenberge en Dicnoke.

Zondags te voren, op den Paaschdag, waren Engelsche vliegtuigen overgekomen om de bewaarplaatsen der Duitsche machines te bombommen. Herhaaldelijk hadden er luchtoorlogen plaats tusschen Zeppelins en vliegtuigen. De Belgen zorgden tegelijkertijd voor aanvallen ter land.

Op hunne beurt hebben de Duitschers met een kruiser-eskader een bombardement geopend op Lowestoft en Yarmouth aan de Oostkust van Engeland, iets noordelijker dan Harwich gelegen. Ook hadden verschillende Zeppelinstochten plaats boven de Engelsche kust.

Nederland mocht dus wel op zijn hoede wezen, nu de oorlog zoo dichtbij kwam. Maar de Regeering waakte en was voorbereid. Dit moet bij de bevolking vertrouwen wekken en allen overdreven angst wegbannen.

Volgens onze opvatting is het grootste gevaar voor Nederland, dat van in — en overval thans geweken.

Bij Verdun hebben de Duitschers weder een grooten slag verloren.

In het begin der vorige week werden de Franschen op de hoogte *Mort Homme* allerverschrikkelijkst beschoten door de Duitschers. Grl PETAIN gaf last de hoogte te verlaten en aan weerszijden, aan Oost en Westkant zich meer verdekt op te stellen. De Duitschers bereidden in alle stilte een aanval voor, maar een paar seconden voor dat die duizenden zouden optrekken, richtten de Franschen, van den aanval onderricht al hun kanonnen op de samengepakte Duitschers. Een vreeselijke slachting had onder hen plaats. De hoogte *Mort Homme* was weder in handen der Franschen. Wel beproefde de Kroonprins nog een paar maal het verloren terrein terug te winnen, doch zonder succes. Grl. Joffre heeft in een plechtige dagorder de Russen verwelkomd, die naar Frankrijk gekomen zijn voor het groot offensief.

Berichten uit de Kolonie.

Kerkelijke Berichten.

Morgenmiddag zal Z. D H. de Apostolisch Vicaris het H. Vormsel toedienen aan eenige kinderen op het Weeshuis en het Pensionaat Welgelegen, Maandag op S. Willibrordo, Woensdag op Barber en Vrijdag op Westpunt. Monseigneur zal derhalve geheel de volgende week uit de stad zijn, en geen visite kunnen ontvangen.

Welkom.

De Zeereerw. Priorin REGINA is in gezelschap van de Eerw. Zuster LOUISA Maandag middag met de *Estelle* van St. Martin hier aangekomen Donderdagmorgen is de Priorin met dezelfde paketschoener door gereisd naar Aruba om de Zusters Dominikanessen aldaar te bezoeken.

Naar Panama.

Dr. TH G. DEN HOUTER vertrekt eerstdaags naar Colon om de hygiënische maatregelen der Amerikanen op de Panama-engte na te gaan. Met de Spaansche boot keert ZZGel. hier dan terug op 16 Mei a. s.

Schipbreuk.

De CLICIA, eigendom van den Heer J. R. ELSEVIER is op de reis van Maracaibo naar Curaçao vergaan. De boot was lek en toen het zand van de bank van Maracaibo in de pompen kwam, werkten deze niet meer, liep de boot vol en zonk. Deze nog nieuwe, flinke schoener is met lading en al verloren. De bemanning werd gered.

H. H. R. Chapman ✝

De Majoor-commandant der Schutterij, de Heer HIPOLITO CHAPMAN werd Vrijdag avond door een beroerte getroffen en is Woensdag ll. overleden.

Met militaire eer werd zijn stoffelijk overschot Donderdagmiddag ter aarde besteld onder groot geleide van vrienden en belangstellenden.

Sisal.

Een zeldzaam mooi gezicht leveren de sisalvelden op van „Mundo Nobo" en den Cultuurtuin der „Maatschappij". Men ziet daar een heele uitgestrektheid van volwassen sisalplanten in bloei. De stengels zijn eenige Meters hoog en dragen elk wel 20 à 30 bouquetten jonge stekjes. Zal over eenige jaren het dorre Curaçao er zóó gaan uitzien, als de sisalcultuur hier algemeen is geworden? Dan heeft het weer een attractie te meer. Maar gaat de „Eerste Sisal Maatschappij" wel in de goede richting om die cultuur hier algemeen te maken? Het schijnt, dat gewacht wordt met bestelling der ontvezelingsmachine tot er een voldoend aantal bladeren gesneden kunnen worden om te kunnen werken *met volle kracht.*

Dat duurt nog een paar jaren.

Gedurende al dien tijd zullen zeer veel planten verloren gaan, de volrijpe bladeren rotten en duizenden planten alleen gediend hebben om te bewijzen, dat sisalcultuur hier mogelijk is.

Maar dat wisten we al.

Wat we willen weten is, of er ook winst te maken is met het aankweeken van sisal.

Waarom reeds niet nu een ontvezelingsmachine aangeschaft en met een halve, of een kwart kracht gewerkt? De rente van het aanschaffingskapitaal zal er wel uit te halen zijn, dus wordt er niets verloren, maar men bereikt er mee, dat cultuur meer algemeen wordt toegepast, omdat er gelegenheid zal zijn de bladeren aan de Eerste Sisal Maatschappij te verkoopen.

Koloniale Raad.

Verschillende nieuwe ontwerpen werden deze week bij den Raad ingediend:

Een *Begrafenisverordening*, bepalingen omtrent begrafenissen en begraafplaatsen en vaststelling van voorschriften omtrent begrafenisrechten en het vervoer van lijken uit de kolonie naar het buitenland en uit het buitenland naar de kolonie.

Een *Pensioenreglement* voor burgerlijke ambtenaren in de kolonie Curaçao, en aan hunne weduwen en weezen

Wijziging van het Pensioenreglement van 13 Dec. 1898.

„Oranje Nassau."

De Paters van Pietermaai ontvingen gisteren een telegram van Pastoor VAN DEN ELZEN en Pater TEN BRINK, dat zij veilig in Nederland waren aangekomen. God zij dank!

„Lodewijk van Nassau."

De Heer MENKMAN deelt ons mede, een telegram ontvangen te hebben, dat de *Lodewijk van Nassau* in de Noordzee gezonken is. Vijf personen verloren bij deze ramp het leven, waaronder drie Curaçaonaars.

De namen dezer laatsten zijn: PEDRO HAGE, REMIGIO ESPINOSA en ANTONIO ROSANO.

Zooals men weet, beboorde de *Lodewijk van Nassau* tot de wilde vaart en voer in de laatste maanden op Z. Amerika.

Of het ongeluk veroorzaakt is door een mijn, of een torpedo weten we niet. Misschien wel door slecht weer en storm. Evenmin weten we, of de ramp geschiedde op de heen of op de terugreis.

Ons Prinsesje.

H. K. H. Prinses JULIANA wordt morgen zeven jaar. Hopen wij dien nationalen feestdag nog lange jaren onder vreedzamer omstandigheden te mogen vieren. Prinses JULIANA blijve nog lang de zonnestraal van het Huis van Oranje, het geluk van heel Nederland.

Officieele berichten.

Aan den beambte ten kantore van den Kolonialen Ontvanger G. J. Ferguson alhier is om gewichtige redenen een maand verlof verleend.

Aan den 1sten commies ter Griffie van het Hof van Justitie in deze kolonie W. J. H. B. Gravenhorst is tot verder herstel van gezondheid een maand verlofsverlenging verleend.

Posterijen.

Lijst van onafgehaalde en onbestelbaar bevonden brieven.

Antonio Correa, Leonicia T. Curiel, Maria De Windt, Maria P. de Fomer, Lucarini Pallo De Monsor, Eduardo de Brot para entregar Olivero Emers, G. P. Everts, Milton Flijnn, Alejandro Fernandez, Luisa Gabriela (2), Federico Nicolaas, Solina Pardo, Eleodoro Santo Coloma, Robert M. Vence [2).

Aangeteekende stukken: Julio C. Henriquez, Jana Tilman, Florance Koster.

Drukwerk: Jose J. Cabrera, Christiaan Tremus, T. H. C. Pietersz.

Marktbericht van den Curaçaoschen Handelsbond.

Van 28 April 1916.

AARDNOTEN (Pindas) per KG.	—
ZOUT per vat van 130 K.G.	f 0.80
DIVIDIVI per K,G	„ 0.07
ORANJESCHILLEN per KG. 1st kw.	„ 0.40
id. per KG. 2e kw.	„ 0.30
HUIDEN per K.G	„ 0.70
GEITENVELLEN per K.G	„ 1.20
WOL per K.G	, 0.15
SCHAPENVELLEN per stuk	„ 0.50
BEENDEREN per K.G	„ 0.02
RECINUS-ZAAD per K.G	„ 0.05
STROOHOEDEN (hippijapa).	
Kwaliteit No, 1 per dozijn	„ 3,12½
„ „ 1 (gebleekt) „ „	„ 3.25
„ „ 2 „ „	„ 4.50
„ „ 3 „	„ 6.12
„ „ 3 „ „	„ 6.30
„ „ 4 „ „	„ 7
„ „ 5 „ „ OLA	„
„ „ 6 „ „	„ 8
„ „ 7 „ „	„ 9
„ „ 8 „ „ OLA	„ 7.20
„ „ 9 „ „	„ 12.50
„ „ 10 „ „ OLA	„
„ „ 11 „ „	„
„ „ 12 „ „ OLA	„
„ „ 13 „ „	„
„ „ 14 „ „ OLA	„
„ „ 15 „ „	„
„ 1 van 25 c.M. of minder f.	
TROOHOEDEN (latal):	
Kwaliteit X per dozijn	f 1,12½
Kwaliteit XX per dozijn	f 1.87

Dankbetuiging.

Van de heeren JAMES & HENRY JONES. No. 2 di *America latina* en verschillende Brochuurtjes: *La muerte de Edith Cavell. — Las revelaciones del Presupuesto por Archibald Hurd. — La Actitud de la Gran Bretaña en la Guerra actual por el Vizconde Bryce.*

Van de Hamburg-Amerika Linie geïllustreerde tijdschriften en kranten.

Muziekuitvoering.

Zondagavond om 7 30 uur Overzijde.

PROGRAMMA.

1.—Vive la princesse Pas-Red P. Stenz
2.—Overture Italienne 1e uitv. Zerco
3.—Dolores Valse E. Waldteufel
4.—Die Meistersinger von Berlin Potpourri P. Lincke
5.—Semper Fidelis Marche J. P. Sousa
6.—Feestklanken Fantaisie M. J. Kesseler
7.—Polka des Commerès 1e uitv. G. Allier
8.—Adorable Danza L. Miranda

Nederland.

De Bevredigings-Commissie.

De Staatscommissie, ingesteld bij Kon. besluit van 31 Dec. 1913, No. 10, deelt, daartoe gemachtigd door H. M. de Koningin, mede, dat in haar 11 Maart gehouden slotvergadering overeenstemming is verkregen omtrent een nieuw artikel 192 der Grondwet met bijbehoorende toelichtingen, omtrent de wetsontwerpen met de memories van toelichting tot uitvoering van dat grondwetsartikel, omtrent het eindrapport zelf.

De vaststelling van een en ander is geschied met de grootst mogelijke meerderheid.

Van de aan het rapport toegevoegde drie ontwerpen van wet hebben twee de strekking tot wijziging en aanvulling van de wet tot regeling van het lager onderwijs.

Het eerste dier ontwerpen betreft in hoofdzaak de geldelijke voorziening in de kosten van het openbaar en het bizonder lager onderwijs, en bevat voorts voorstellen tot verbetering van de salarieering der onderwijzers, tot wijziging van de bepaling omtrent schoolgeldheffing en tot reorganisatie van het schooltoezicht.

Het tweede wetsontwerp is aan de opleiding der onderwijzers gewijd.

In het derde wetsontwerp is een wettelijke regeling voor het bewaarschoolonderwijs neergelegd.

In verband met de aanbieding aan H. M. de Koningin en de voor het afdrukken vereischte werkzaamheden kan de verschijning van het rapport met de bijlagen vermoedelijk over eenige weken worden tegemoet gezien.

In deze Commissie werden bij de instelling benoemd:

Tot lid en voorzitter Dr. D. Bos; tot onder-voorzitter Jhr. Mr. A. F. de Savornin Lohman, en voorts Mr. W. H. de Beaufort, Th. M. Ketelaar, K. ter Laan, Mr. Th. H. de Meester, J. v. d. Molen Tz., Dr. W. H. Nolens, A. Roodhuijzen, Mr. P. J. Toelstra, Mr. G. Tydeman Jr., Mr. R. v. Veen, C. v. d. Voort van Zijp en Mr. A. I. M. J. baron van Wijnbergen.

Buitenland.

Frankrijk en de H. Stoel.

„Frankrijk en het Vaticaan zullen elkander terugvinden," — dat was een der eerste woorden in de conclusie ook van de conferentie, die Fernand Laudet, secretaris van het vroegere Fransch gezantschap bij den H. Stoel, thans redacteur van de „Revue Hebdomadaire", aan bovenstaand onderwerp wijdde.

Eerst besprak hij de geschiedenis der Fransch-Romeinsche betrekkingen. Toen kwam hij op den huidigen toestand. De Kerk, zoo zeide hij, is in beginsel tegen scheiding van Kerk en staat, en zeker heeft zij de huidige breuk niet veroorzaakt. Toch gevoelt wellicht de Fransche geestelijkheid zich nog vrijer onder de separatie dan onder het al te nauwe Concordaat. Doch men wil eene wettelijk verzekerde vrijheid, die in zaken van wederzijdsch belang overleg mogelijk maakt.

Zulk overleg heeft practisch reeds meermalen plaats gehad. In heel wat gemeenten zijn het stadhuis, de school en de kerk elkaar niet vreemd. Toen den laatsten keer eene nationale leening was uitgeschreven zijn de prefecten door de bisschoppen op gelukkige wijze gesteund. En heeft men door vruchtbaar overleg niet weten te verkrijgen, dat een hooggeplaatst persoon van den H. Vader de maatregelen verzocht, waaruit de interneering van gewonde en zieke krijgsgevangenen volgde?

De Fransche Katholieken hebben trouwens zooveel offers gebracht, dat zij eindelijk een wettelijke regeling in overeenkomst met hunne verlangens wel verdienen. De 47 millioen van de begrooting voor eeredienst en allen steun aan de parochies door den Staat of de departamenten verloren zij; de Bisschoppen zijn uit hunne historische paleizen verdreven, de pastoors moeten huur betalen voor hunne pastorieën, seminaristen moeten onderdak zoeken buiten de gebouwen, die de Katholieken voor hen optrokken; alle fundaties en inkomsten eindelijk heeft de staat aan zich getrokken; zoo verloor de Kerk in Frankrijk meer dan 500 millioen. Op een wenk uit Rome is deze som zonder verzet prijsgegeven. Zou dan, als de banden tusschen Kerk en Staat weer werden aangeknoopt, geen vergelijk gevonden worden, dat beide partijen zou bevredigen?

Zelfs de Vereenigde Staten en Brazilië zijn tot eene overeenkomst met den H. Stoel gekomen. Waarom wij dan niet? Ook inzake de benoeming der Bisschoppen zou een vertegenwoordiger van Frankrijk bij de Curie heilzame invloed kunnen uitoefenen.

De belangen van het land spreken even duidelijk. Eertijds zei men, dat de aanwezigheid van Kardinaal Lavigerie in het Middellandsche-Zee-gebied tegen een leger opwoog; eertijds was in het Oosten, waar godsdienst en nationaliteit onscheidbaar één zijn, het wereldlijk protectoraat voor Frankrijk weggelegd; eertijds waren onze missionarissen in China en Japan de krachtigste hulp onzer consuls, en om den geestelijken invloed, die zich tegelijk met den invloed van Frankrijk uitbreidde, te bekrachtigen, schonk de H. Stoel ons voorrechten, die andere volken ons benijdden.

Werd er inbreuk op gemaakt, onze Vaticaansche gezant stond pal. Nu is hij niet meer op zijn post, en nu toornen zij, die hem van daar wegriepen, tegen het Hoofd der Kerk, als deze elders steun zoekt. Men verwondert zich, dat in Marocco de Spanjaarden en in Palestina de Duitschers ons vervangen. En wie is er de schuld van?

Toch heeft de H. Stoel, ondanks alles, tot de handhaving van ons protectoraat naar best vermogen bijgedragen; en dit zou met meer succes geschieden, als niet alle verband tusschen Parijs en het Vaticaan ontbrak.

Openen wij de oogen, en blijven wij niet achter in den voortgang der ideeën. De geestelijke macht van Rome vindt overal erkenning: bij het begin van den oorlog trad Servië in verbinding met den H. Stoel; Engeland en kortelings ook Nederland hervatten de afgebroken betrekkingen 1). De landen begrepen dat het Vaticaan een uitstekende post van observatie vormt, en dat zij, die er niet komen willen, zich van eene zijde van het wereldleven afsnijden. Is het geen vreemde toestand, dat onze bondgenooten ons overal ontmoeten, behalve op het vierkante plein van St. Damasus.

In dit voorjaar zei Benedictus XV tot mij: „J'aime la France tout court", — hij wilde geen onderscheid maken tusschen zijne kinderen; doch treurig voegde hij er bij, toen het klokje van het middag-angelus klepte; Je n'entends ici qu'une cloche". Laten we de echo's van Frankrijk tot hem doen doorklinken! *De Tijd.*

1] Men herinnert zich uit andere correspondenties en berichten, dat er ook sprake is van betrekkingen tusschen Bulgarije en Turkije en de H. Stoel. Red.

Carmen Sylva overleden.

Uit Boekarest komt het bericht van het overlijden der in de geheele beschaafde wereld wèlbekende koningin-dichteres Carmen Sylva — Pauline Elisabeth Ottilie Luise, koningin-weduwe van Roemenië, die dus hare koninklijken gemaal Karel I (gestorven 11 Oct. 1914) na een veertigjarige echtvereeniging niet lang mocht overleven.

Zij overleed op ruim 72 jarigen leeftijd, na slechts een week ongesteld te zijn geweest aan een verkoudheid, die zich snel ontwikkelde tot longontsteking. Tot kort voor haren dood vertoefde zij meestal te Curtea de Arges, waar haar gemaal koning Karel begraven ligt. Zij keerde naar Boekarest terug om daar te sterven te midden van een volk, dat haar vereerde en beminde om haar hooge karaktereigenschappen, buitengewone geestesgaven en liefderijk hart.

Elisabeth van Roemenië was den 23sten Dec. 1843 geboren op het kasteel „Mon Repos" in Neuwied, als de dochter van vorst Hermann zu Wied-Neuwied. Op 26 jarigen leeftijd — 15 Nov. 1869 — trad zij in het huwelijk met den toemaligen vorst van Roemenië. Haar nieuw vaderland stond vreemd tegenover haar, evenals zij tegenover de Roemeniërs. Doch zij had besloten het hart des volks voor zich te winnen en slaagde daarin uitnemend. Zij leerde de taal des lands, gaf zich met haar geheele hart aan de liefdadige instellingen en de belangen der Roemeniërs en vond zoodoende den weg naar de harten harer onderdanen.

Dit bleek gedurende haar leven, bij de vele door haar gevierde gedenkdagen, op de meest treffende wijze. En ook nu wijden de bladen in geheel Roemenië aan de ontslapene vorstin artikelen vol warme hulde en dankbaarheid, inzonderheid voor hetgeen zij in den Turkschen oorlog (1877—1878) deed ten beste der gewonden en ook voor haren liefdadigen arbeid op velerlei gebied. Want koningin Elisabeth was niet enkel een letterkundige van naam, zij was ook een moeder voor haar volk. Zij stichtte de Elisabethvereeniging van verpleegzusters, de Elisabeth-polikliniek en het kinder- en kraamvrouwenziekenhuis te Boekarest, en ook in haar laatste levenjaren, toen een zware beproeving over haar kwam, die haar gedeeltelijk het licht harer oogen ontnam, bleef zij vol levende belangstelling en werkdadig medelijden voor het leed en lijden van anderen en hield zij hare leuze hoog: „Er is slechts één geluk n.l. de plicht, slechts één troost de arbeid, en slechts één vreugde, het schoone en goede." Hoe dankbaar was zij er dan ook voor, toen ter gelegenheid van hare 70sten verjaardag uit tal van landen — ook uit ons vaderland — blijken tot haar kwamen van hoogachting en vereering, niet slechts voor de literaire voortbrengselen van haren geest, maar ook voor de edele werken van haar vrouwelijke hart. Wij schreven destijds niet te veel toen wij haar noemden: „de hoogbegaafde en edele vorstin, die door haar letterkundigen arbeid, oorspronkelijke gedichten en bewerking van Roemeensche legenden en sagen, door haar veelzijdige werken van liefdadigheid en door haar buitengewone in woord, geschrift en daad getoonde belangstelling voor de verbetering van de stoffelijke welvaart harer onderdanen, een eenige plaats inneemt onder de vrouwen, wier hoofd een koningkroon siert." Ondanks de vele beslommeringen, welke haar positie als koningin mede bracht — haar positie zooals zij die opvatte! — wist koningin Elisabeth onder den hierboven genoemden bekende schuilnaam nog tijd te vinden voor een zeer omvangrijken letterkundigen arbeid. Van hare hand verschenen: „Rumänische Dichtungen", „Stürme", „ein Gebet", „Jehova", „Die Hexe", de sprookjes-cyclus: „Leidens Erdergang", „Pelesch-Märchen", „Aus Carmen Sylva's Königrich", „Meine Ruhe", (lyrische gedichten), „Mein Rhein", „Es klopft", „Lieder aus dem Dembowitza-Tale", het treurspel, „Meister Manole", verder „Heimat" (gedichten), „Meerlieder" en „Handwerkerlieder", „Dëtizit" (roman), „Märchen einer Königin", „Es ist volbracht. Das Leben meines Bruders Otto Nikolaus, Prinz zu Wied", enz., terwijl zij onder het pseudoniem „Dito und Idem" samen met schrijfster Mite Kremnitz een aantal romans schreef en bovendien de „Pêcheurs d'Islande" van Pierre Loti vertaald en „Les deux masques" van P. de Saint-Victor. Het huwelijk dezer begaafde vrouw en van deze „moeder des lands" — zooals indertijd ook een andere eminente vorstin Koningin Sophia der Nederlanden, genoemd werd — was slechts voor een wijle gezegend met een dochter, die spoedig stierf. Zij schonk nu heel de zorg en de liefde van haar hart aan haar kunst en aan haar volk ter leniging van zijn nooden. Koningin Elisabeth, die een dochter was van Hermann prins von Wied en Marie, princes van Nassau, gevoelde ook levendige sympathie voor het land, waaruit haar moeder stamde. Zij las onze taal, toonde er metterdaad belangstelling voor door Nederlandsche recitatoren aan haar hof te noodigen en kwam ook meermalen hen aanmoedigen door haar tegenwoordigheid.

Ver. Staten. Troepen in Mexico.

Het Ver. Staten congres heeft een bedrag van $ 8,611,502 toegestaan voor de bekostiging der expeditie.

Gen. Carranza heeft Washington gemeld, dat geen bezwaar gemaakt wordt tegen het gebruik der spoorwegen in Noordelijk Mexico. Hiermede is een lastige kwestie voor de Amerikaansche expeditie opgelost.

Amerikaansche cavalerie, onder bevel van Kolonel Dodd, viel het kamp van Villa aan en vervolgde hem voor vijf uren.

Villa's leger leed een verlies van 30 dooden, twee machinegeweren, een groot getal paarden en wapenen. Vier Amerikaansche soldaten werden gewond. De volgelingen van Villa waren verrast. Hun kamp was ontdekt door een Amerikaansche vlieger die Kolonel Dodd onmiddellijk de noodige inlichtingen verschafte. Met zekerheid wordt gemeld, dat Villa zelf niet aan het gevecht kan deelnemen, daar hij een gebroken been en een gebroken heup heeft. Villa's bevelhebber, Eliseo Hernandez, werd in het gevecht gedood.

Joseph W. Allison, tweede luitenant van 't 13e regiment Amerikaansche cavalerie, die deel nam aan de expeditie is gestorven aan de gevolgen van longontsteking.

Na de nederlaag van Generaal Villa bij Guerrero, heeft Generaal Pershing licht gewapende, vliegende detachementen ruiters georganiseerd, die het geheele district, waar het hoofdkwartier van de Santa Maria rivier is gevestigd, afloopen, ten einde op deze wijze den bandieten-generaal op te sporen, die na zijne verwondingen in deze richting zou zijn ontvlucht. Gaandeweg wordt de meening sterker dat Generaal Pershing verkeerd is ingelicht omtrent de rechte verblijfplaats van Villa, alsook omtrent zijne verwondingen.

Volgens bij het hoofdkwartier der V. S. troepen in Mexico ingekomen bericht, zou Kolonel Cano, een der leiders van de Mexicaansche regeeringstroepen tegen Villa, overgeloopen zijn met zijne soldaten naar Villa. Een andere tijding meldt, dat Generaal Villa plan heeft Chihuahua City aan te vallen. De voorhoede van Generaal Pershing's cavalerie is niet ver van Chihuahua af.

Onlangs werd uit San Antonio, Texas, gemeld dat Villa ontsnapt was uit de streek waarom Gen. Persing's cavalerie opereert. Men weet waar zich een deel van Villa's troepen bevinden, doch Villa's schuilplaats zelf is niet gekend.

Een bericht uit El Paso, Texas, meldt dat daar tijding ontvangen werd dat Villa, ongewond en slechts van acht man vergezeld, zich twee dagen geleden vijftig mijlen van Chihuahua bevond. Hieruit wordt afgeleid dat de bandiet op weg is naar Parral, de Amerikaansche troepen ten minste 6 mijlen vooruit.

De Volksstem.

El Médico Sabe.

El médico es el hombre que entiende de medicina y su palabra vale más que mil pomposos anúncios de toda suerte de remedios calmantes, estimulantes ó alterativos pero no curativos. Entre las preparaciones de mérito el médico recomienda con predileccion la Emulsion de Scott. Testimonio profesional:

„El Dr. F. A. Uribe Mejía, Médico del Hospital de Medellín, Colombia, certifica: que ha obtenido excelentes resultados con la Emulsión de Scott para niños raquíticos escrofulosos ó debilitados, así como para personas mayores extenuadas ó convalecientes; en la tuberculosis ha obtenido remisión en los síntomas y retroceso del mal. Por eso no vacilo en considerarla una medicina de primera clase." 3

HAVEN-NIEUWS
VAN 22 APRIL — 6 MEI.

Schip	Kapitein	Aankomst	van	Vertrek	naar
Zulia	S S Morris	22 April	New York	22 Mei	Maracaibo
Pr Willem I	J P vd Borden	18 „	New York	22 „	Amsterdam
Merida	A Johanson	24 „	Maracaibo	24 „	La Guayra
Merida	A Johanson	26 „	La Guayra	26 „	Maracaibo
Caracas	H Hichborn	30 „	New York	30 „	New York
Zulia	S S Morris	27 „	Maracaibo	27 „	New York
Merida	A Johanson	30 „	Maracaibo	30 „	Maracaibo
Luna	G P Vos	3 Mei	Amsterdam	4 „	New York
Merida	A Johanson	3 „	Maracaibo	3 „	Maracaibo
Maracaibo	P W Johnson	6 „	New York	6 „	Maracaibo
Siena	A Dapasano	4 Mei	Colon	4 Mei	Gênova
Engineer	W M Nelson	27 April	Liverpool	27 April	Pto Columbia

Schoeners	Aankomst	van	Schoeners	Vertrek	naar
Pita Otilia V	22 April	Maracaibo	*Diana V*	22 April	Vela de Coro
Maracaibo V	22 „	Maracaibo	*Camila H*	20 „	Maracaibo
Marina V	22 „	Maracaibo	*Reina H*	20 „	Rio Hacha
Antonina V	23 „	Pto Cabello	*Virginia H*	24 „	Vela de Coro
Electra H	24 „	Maracaibo	*Diana V*	22 „	Vela de Coro
Ana Sofia V	24 „	Maracaibo	*Altagracia*	24 „	Sánches
Estelle H	24 „	Isl Barlov	*Eduardo*	24 „	Sto Domingo
Pluma de oro	25 „	VeladeCoro	*República*	27 „	Sto Domingo
Gloria V	26 „	Maracaibo	*Viuda Alegre*	25 „	SPedrode Mrís
Brion H	26 „	Maracaibo	*9 de Abril V*	26 „	Maracaibo
Rosa Maria H	26 „	Aruba	*Estelle*	27 „	Aruba
Maria Leoncita	27 „	Aruba	*Rosa Maria H*	27 „	Aruba
Virginia H	27 „	VeladeCoro	*Ana Louisa*	27 „	Rio Hacha
			Rita Otilia	28 „	Vela de Coro
			Pluma de Oro	28 „	Vela de Coro
			Maria Leoncita	29 „	Aruba
			Sirena H	30 „	Cumana